

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416010338
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4416010338.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD. a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Kováčovej, v trestnej veci proti obžalovanému F. C. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného F. C. proti Okresnému súdu Nové Zámky z 15.05.2019, sp. zn. 4T/84/2016, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 30.10.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania obžalovaného F. C. a Okresnej prokurátorky v Nových Zámkoch z a m i e t a j ú , pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Zámky (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného F. C. (ďalej len obžalovaný) vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák. účinného do 01.01.2016, na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenej dobe, v období od marca roku 2008 do augusta roku 2012, v meste D. R., na Ul. H. XX, fyzicky a psychicky týral U. C., nar. XX.XX.XXXX a jej deti M. Z., nar. XX.XX.XXXX a F. Z., nar. XX.XX.XXXX, a to takým spôsobom, že U. C. počas tejto doby fyzicky napádal rôznymi atakmi fyzického charakteru, požadoval od nej prejavy jej podriadenosti, a to tak, že ho musela prosiť na kolenách, vulgárne jej nadával a vyhrážal sa jej, že ju dostane na psychiatriu a zoberie jej deti, ďalej maloletého M. Z. často fyzicky bil varechou alebo remeňom, udeľoval mu rôzne tresty vo forme dlhodobého zákazu sledovania televízie, zákazu hrania sa na počítači, zákazu návštev rodinných príbuzných zo strany matky, ponižoval ho nadávkami a urážkami, maloletú F. Z. fyzicky bil, ponižoval ju, udeľoval jej rôzne zákazy vo forme sledovania televízie a zákazu hrania sa na počítači, nadával jej a namáčal jej prsty rúk do štipľavej papriky, nútil ju rýchlo jesť jedlo, pričom po jeho vyvrátení od nej požadoval, aby ho opakovane zjedla.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., nezistiac žiadnu s poľahčujúcich okolností, uvedených v § 36 Tr. zák. a ani žiadnu z priťažujúcich okolností, uvedených v § 37 Tr. zák. , postupom podľa § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, s tým, že výkon uloženého trestu mu podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmenečne odložil s probačným dohľadom v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov, za súčasnej povinnosti zúčastniť sa na psychologickom poradenstve a povinnosti strpieť nad sebou kontrolu probačným a mediačným úradníkom.

Vo svojom rozhodnutí poukázal na všetky vo veci vykonané dôkazy, na základe ktorých mal za preukázané, že obžalovaný spôsobom, uvedeným vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, sa dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák. Tento záver súd I. stupňa vyvodil z výpovede

poškodenej U. C., ktorá vo svojej výpovedi jednoznačne popísala správanie obžalovaného voči nej, ako aj voči jej maloletým deťom v tom smere, že obžalovaný im rôznym spôsobom nadával, požadoval od nej podriadenosť, musela ho prosiť na kolenách, vyhrážal sa jej, že ju dostane na psychiatriu a jej deťom M. Z. a F. Z. ukladal rôzne tresty, pričom ich aj fyzicky bil a to buď varechou alebo opaskom. Zákazy spočívali v nemožnosti pozerat' televíziu a nemožnosti sa hrať na počítači. Obžalovaný zakazoval maloletým deťom navštevovať rodinu zo strany ich matky, teda poškodenej, ponižoval ich, vulgárne im nadával, pričom maloletej F. Z. namáčal prsty do štiplavej papriky a nútil ju rýchlo zjesť nejaké jedlo a keď ho vyvrátila nútil ju zjesť opakovane. Výpoveď poškodenej U. C. mal podporenú výpoveďou maloletých detí M. Z. a F. Z., ako aj výpoveďou N. T. a znaleckým posudkom vypracovaným Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a psychiatrii spol. s r.o., z ktorého, okrem iného, mal za preukázané, že tak výpoveď poškodenej U. C., ako aj výpovede jej detí sú vierohodné.

Uvedený rozsudok, ihneď po jeho vyhlásení, odvolaním napadol obžalovaný, pričom do zápisnice o hlavnom pojednávaní uviedol, že jeho odvolanie smeruje čo do výroku o vine a treste. V zákonnej lehote odvolaním napadla rozsudok súdu I. stupňa aj Okresná prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky.

V písomných dôvodoch odvolania, ktoré zaslal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku súdu I. stupňa a v konečnom dôsledku oslobodenia v zmysle § 285 písm. a/, b/, c/ Tr. zák.

Súd I. stupňa ho uznal vinným na základe nepriamych dôkazov, ktoré však ani vo svojom súhrne jednoznačne nepreukázali, že v obžalobe uvedený skutkový dej sa udial, alebo že sa dopustil trestného činu, ktorý sa mu dáva za vinu. Záver o vine súd I. stupňa vyvodil z výpovede poškodenej U. C., ktorá mala byť podporená výpoveďou maloletých detí a tiež výpoveďou svedkyne N. T. a závermi znaleckého posudku, vypracovaným Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii s.r.o. Poukázal na jednotlivé výpovede poškodenej, predovšetkým na časti, kde odpovedala záporne či došlo pri hádkach k fyzickému napadnutiu a či ho prosila na kolenách. Ako dôvod, prečo to na neho tvrdila, poškodená uviedla, že jej právnička radila nech podá trestné oznámenie a aj policajti jej radili, že keby sa to trestné oznámenie podarilo, tak by mala väčšiu šancu získať syna. Fyzické tresty, ktoré mal uplatňovať na jej deti, samotná poškodená nepovažovala za neprimerané a uviedla, že im tiež občas dala po zadku. Zo znaleckého posudku č. 146/2017 na jeho strane 7 poukázal na konštatovanie poškodenej, že by chcela, aby sa konanie voči nemu zastavilo. V uvedenom znaleckom posudku na strane 17 bolo konštatované zároveň, že znaleckým psychologickým vyšetrením prítomnosť syndrómu týranej osoby aktuálne nebolo možné potvrdiť. Súd I. stupňa taktiež nebral do úvahy, že viacerí svedkovia, ktorí sa dostávali do kontaktu s poškodenými, neevidovali akékoľvek známky týrania, alebo že by deti boli v nejakej psychickej nepohode. Vyslovil názor, že pri dvoch zásadne rozdielnych záveroch dvoch znaleckých posudkov v spojení s vo veci vykonanými dôkazmi, je potrebné aplikovať zásadu in dubio pro reo. Poukázal aj na nutnosť splnenia znakov domáceho násillia a to dlhodobé pretrvávajúce, znak istej trvalosti, pričom týranie dosahuje takej intenzity aby bolo schopné vyvolať stav, kedy postihnutá osoba pociťuje ťažké príkorie. V závere uviedol, že vykonané dôkazy v rámci trestného konania bez akýchkoľvek pochybností nepreukázali, že sa dopustil trestného činu kladeného mu za vinu.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že jeho odvolanie smeruje do výroku o treste, ktorý bol obžalovanému uložený súdom I. stupňa. Keď súd I. stupňa uložil trest odňatia slobody za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., odôvodňujúc ho okolnosťami prípadu a osobou obžalovaného, považoval tento trest za neprimeraný, nesprávny a nezákonný. V danom prípade uplynutie dlhšieho času od spáchania skutku, až po vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku, nemá preukázateľne žiadny vplyv na posúdenie povahy charakteru a závažnosti trestného činu. V danom prípade tiež nevplynulo z odôvodnenia napadnutého rozsudku, že by súd I. stupňa zistil také osobnostné charakteristiky obžalovaného, ktoré by preukazovali možnosť jeho nápravy aj trestom kratšieho trvania. Okolnosti na strane poškodenej, ako obeť trestného činu, nemožno samé osobe zohľadňovať ako okolnosti prípadu, keď zo znaleckých posudkov čiastočne vyplynulo zdôvodnenie konania poškodenej práve v dôsledku určitého správania obvineného. Opakovane poukázal na to, že súdom I. stupňa neboli uvedené také okolnosti, ktoré by akýmkoľvek spôsobom zdôvodňovali ukládanie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenéj trestnej sadzby.

Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám o uložení trestu v trestnej sadzbe 7 až 15 rokov.

K podanému odvolaniu prokurátora zaslal písomné vyjadrenie obžalovaný, poukazujúc na rovnaké skutočnosti, ktoré uvádzal v rámci písomného odôvodnenia odvolania. Nad rámec toho uviedol, že poškodená podala trestné oznámenie účelovo, z dôvodu pokusu o získanie „lepšej pozície“ v prebiehajúcich civilných konaniach, čo dokonca sama uviedla vo svojich svedeckých výpovediach. Je jednoznačné, že skutok sa nestal tak, ako je uvedené v obžalobe a následne aj v rozsudku.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrvala v plnom rozsahu na písomných dôvodoch odvolania a stotožnila sa s názorom, že v prípade obžalovaného trest odňatia slobody nemal byť ukladaný za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. Odvolanie obžalovaného nepovažovala za dôvodné, pretože jeho vina bola preukázaná na základe riadne vykonaného dokazovania. V konečnom návrhu zástupkyňa krajského prokurátora navrhla zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. navrhla, aby odvolací súd rozhodol vo veci sám tak, že obžalovanému uloží primeraný trest odňatia slobody v základnej trestnej sadzbe. O odvolaní obžalovaného navrhla rozhodnúť tak, aby bolo ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí opätovne poukázal na skutočnosti, uvádzané v písomných dôvodoch odvolania, ktoré doplnil v tom smere, že obžalovaný je starostlivým otcom, ktorý sa náležite stará o syna maloletého F., pričom tak, ako sa stará o neho, sa aj náležite staral o nevlastné deti. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa a obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodiť. Čo sa týkalo podaného odvolania prokurátorom, toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí zotrval na svojich výpovediach a na svojej nevine. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky, ktorým bol maloletý F. C. zverený do jeho starostlivosti, pričom ide o dieťa, ktoré je spoločným s poškodenou. V závere uviedol, že by chcel byť oslobodený, pretože nič nespáchal a chce sa starať o svojho syna, ktorý má 11 rokov.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní oprávnenými osobami - obžalovaným a prokurátorom, preskúmal podľa § 317 ods.1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, proti ktorému mohli odvolatelia podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolania nie sú dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd I. stupňa v predmetnej trestnej veci vykonal dostatočne rozsiahle dokazovanie, pričom dôkazy vyhodnotil tak jednotlivo ako i v súhrne a dospel k správne mu záveru, že obžalovaný sa dopustil konania kladeného mu za vinu tak, ako je uvedené v napadnutom rozsudku a že svojim konaním tak naplnil zákonné znaky žalovaného trestného činu.

Súd I. stupňa správne poukázal na jednotlivé vo veci vykonané dôkazy a to nielen na výpovede poškodenej a svedkov, ale aj na ďalšie dôkazy, zadovážené či už v prípravnom konaní, ako aj pred samotným súdom I. stupňa. Jednotlivé dôkazy vyhodnotil samostatne, ako aj v ich súhrne, pričom ich precízne zdôvodnil. Ani odvolací súd nemal dôvod spochybňovať výpoveď poškodenej U. C., ktorá podrobne popísala konanie obžalovaného tak, ako to vnímala vlastnými zmyslami, pričom poukázala aj na konanie, ktorého sa mal dopúšťať aj voči jej deťom M. Z. a F. Z.. Výpoveď uvedenej poškodenej bola podporená aj výpoveďou svedkyne N. T., ktorá vo svojej výpovedi potvrdila, že správanie obžalovaného bolo nadmieru prísne. Hoci uvedená svedkyňa bola svokrou obžalovaného (teda matkou poškodenej) ani odvolací súd nemal dôvod spochybňovať hodnovernosť jej výpovedi. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na výpoveď svedka M. Z. staršieho, ktorý vo svojej výpovedi potvrdil, že obžalovaný mu mal uviesť, že poškodená sa nestará o deti, avšak neskôr od samotných detí dozvedel, ako ich

obžalovaný bil, robil im zle a čo všetko museli trpieť. Súd I. stupňa správne poukázal aj na závery znaleckého posudku, ktorý vypracoval MUDr. Vincent Štefák a ktorý konštatoval, že u poškodenej U. C. a maloletých M. Z. a F. Z. bol zistený syndróm týranej osoby, pričom konštatoval, že ich výpovede možno považovať za vierohodné. Uvedený znalec vo svojej výpovedi uviedol, že znalecký posudok podával po preštudovaní celého spisového materiálu, pričom všetky osoby aj osobne sám vyšetril a zistil, že všetci traja vedia správne vnímať a reprodukovať okolnosti a udalosti v stresových, silno záťažových a silno emočne cítených záťažoch. Súd I. stupňa správne na hlavnom pojednávaní nevypočúval maloleté deti M. Z. a F. Z. ale ich výpovede z prípravného konania, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom, prečítal na hlavnom pojednávaní. Z uvedených výpovedí bolo preukázané konanie obžalovaného, pričom maloleté deti presne popísali konanie obžalovaného korešpondujúce ako konanie, uvádzané v skutku napadnutého rozsudku. V predmetnej trestnej veci bol vypracovaný aj znalecký posudok Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii s.r.o. Nové Zámky a to z dôvodu, že bolo potrebné opätovne vyšetriť duševný stav poškodených z dôvodu, že v prípravnom konaní bol síce vyšetrený duševný stav týchto osôb, avšak znalecký posudok vypracovávali dvaja znalci z odboru psychiatria a jeden znalec z odboru psychológie, ktorý už v čase rozhodovania súdu I. stupňa nebol zapísaný v zozname znalcov. Zo záverom znaleckého posudku ústavu však vyplynuli v podstate zhodné závery, ako boli závery v znaleckom posudku zadováženom v prípravnom konaní. Zmeny, ktoré boli uvádzané v znaleckom dokazovaní boli spôsobené aj odstupom času.

Súd I. stupňa tak na základe vo veci vykonaného dokazovania správne ustálil vinu obžalovaného a správne ju aj právne kvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák.

Čo sa týka ukladaného trestu obžalovanému súdom I. stupňa, súd I. stupňa správne vychádzal z kritérií, uvádzaných v § 34 Tr. zák. a nasl. Zisťoval existenciu poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Tr. zák. a priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák., pričom v prípade obžalovaného nezistil ani jednu z nich. Následne ukladal trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. a to v sadzbe 7 až 15 rokov. Vzhľadom na skutočnosť, že skutok, pre ktorý obžalovanému ukladal trest sa stal v období od marca roku 2008 do augusta roku 2012 a aj vzhľadom na osobu obžalovaného a okolnosti prípadu, kde súd I. stupňa správne poukázal aj na osobu poškodenej U. C., ktorá sa zjavne nestarala o domácnosť tak ako mala, súd I. stupňa správne ukladal obžalovanému trest odňatia slobody aj za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. a obžalovanému znížil trest odňatia slobody pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu. Na rozdiel od názoru prokurátora, ktorý sa podaným odvolaním domáhal uloženia trestu odňatia slobody bez použitia § 39 Tr. zák., odvolací súd dospel k záveru, že v prípade obžalovaného vzhľadom na skutočnosti, uvádzané samotným súdom I. stupňa bolo možné postupovať daným spôsobom. V prípade obžalovaného sa odvolací súd stotožnil aj s názorom súdu I. stupňa, že je postačujúce na neho pôsobiť trestom výchovným, pričom za primeraný považoval trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a určenou skúšobnou dobou s probačným dohľadom v trvaní štyroch rokov za uloženia povinností uvedených vo výrokoch časti napadnutého rozsudku.

S poukazom na všetky hore uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, že obe odvolania zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.